

In onze jubileumeditie verwelkomen we een aantal wereldberoemde strijkkwartetten, met wie we goed bevriend zijn. Samen met hen nemen we u mee op een fascinerende reis door het rijke repertoire voor strijkkwartet. In deze turbulente tijden zijn we ervan overtuigd dat muziek een bron vormt van kracht, hoop en reflectie, van dialoog en eenheid. Viva la Musica!

Alexander Pavlovsky, artistiek leider

Nieuwsbrief ontvangen?

Blijf op de hoogte en meld u aan voor de nieuwsbrief.

zeistermuziekdagen.nl/nieuwsbrief

Steun het festival en word Vriend!

Persoonlijke bijdragen van Vrienden zijn essentieel voor het realiseren van ons festival. Meer dan het financieren van mooie concerten draait het om uw betrokkenheid en liefde voor het festival. Met uw steun draagt u bij aan een unieke, exclusieve festival-ervaring. Uw bijdrage komt ten goede aan zowel het omvangrijke programma voor

ontwikkeling van jonge talenten als aan de concerten door ensembles van wereldfaam. Uw Vriendenbijdrage wordt beheerd door de Stichting Vrienden van de Zeister Muziekdagen. Dit is een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), dus uw bijdrage komt volgens de Geefwet in aanmerking voor extra giftenaftrek op uw belastingaangifte. Vriendschap moet van twee kanten komen: daarom geven we ook graag iets terug aan onze Vrienden. Kijkt u op zeistermuziekdagen.nl/vrienden

info@zeistermuziekdagen.nl

www.zeistermuziekdagen.nl

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

PROVINCIE :: UTRECHT

het
cultuurfonds

FENTENER
VAN VLISSINGEN
FONDS
SHV

kfhein
fonds

Elise Mathilde

VANBAAREN
Stichting

AUGUST
FENTENER
VAN VLISSINGEN
FONDS

Van Veenendaal-Bot Stichting

BerchHeemstede

PGGM

LISMAN
+ LISMAN
ONTWIKKELT EN BOUWT

K&vD
Hart voor Zeist

de groene
WINKEL
VOOR ECHT ETEN

BROEKHUIS
beweegt mensen

CONFERENTIEHOTEL
KONTAKT DER KONTINENTEN

Zeist.
De open
stadsstad.

EVERT SNEL
FOTOGRAFIE

zeister muziekdagen zomerfestival

Alexander Pavlovsky artistiek leider

donderdag 22 augustus 2024

Grote Kerkzaal van de
Evangelische Broedergemeente

35

Pavel Haas Quartet Mark Schumann cello Reis door de romantische ziel

Antonín Dvořák 1841-1904

Cipressen: twaalf stukken voor strijkkwartet (B.152) (1887)

- 1 Já vim, že v sladké naději (Ik weet dat in zoete hoop): Moderato
- 2 V tak mnohém srdci mrtvo jest (Menig hart is als dood): Allegro, ma non troppo
- 3 V té sladké moci očí tvých (In die zoete macht van je ogen): Andante con moto
- 4 Ó, naši lásce nekvete to vytoužené štěstí (O, onze liefde bloeit niet op tot het zo zeer verlangde geluk): Poco adagio
- 5 Zde hledím na tvůj drahý list (Hier zie ik je dierbare brief): Andante
- 6 Ó, zlatá růže spanilá (O, zoete, mooie roos): Andante moderato
- 7 Kol domu se teď potácím (Nu strompel ik rond het huis): Andante con moto
- 8 Zde v lese u potoka (Hier in het bos bij de beek): Lento
- 9 Ó, duše drahá, jedinká (O, mijn liefste, enige): Moderato
- 10 Tam stojí stará skála (Daar staat de oude rots): Andante maestoso
- 11 Nad krajem vévodí lehký spánek (Over het land hangt een lichte sluimer): Allegro scherzando
- 12 Ty se ptáš, proč moje zpěvy (Je vraagt waarom mijn liederen): Allegro animato

Pauze

Franz Schubert 1797-1828

Strijkkwintet in C, op. 163, D.956 (1828)

- Allegro ma non troppo
Adagio
Scherzo: Presto – Trio: Andante sostenuto
Allegretto

Dit concert is mede mogelijk gemaakt
door Rodermond Optiek.

Pavel Haas Quartet

Pavel Haas Quartet

“Stylistically powerful and richly sonorous, and known for its passionate and fearless performances”, oordeelde het BBC Music Magazine over het Pavel Haas Quartet, en riep het kwartet uit tot een van de tien beste strijkkwartetten ter wereld. Het Pavel Haas Quartet bestaat uit Veronika Jarůšková en Marek Zwiebel (viool), Šimon Truszka (altviool) en Peter Jarůšek (cello).

Al snel na de oprichting van het kwartet in 2002 ontving het Pavel Haas Quartet de Borletti-Buitoni Award, en werd het uitgeroepen tot de ECHO Rising Stars en de BBC New Generation Artists.

Het kwartet treedt overal ter wereld op, o.m. in de Londense Wigmore Hall, het Konzerthaus Berlin, de Elbphilharmonie Hamburg, het Concertgebouw en Muziekgebouw Amsterdam, Tonhalle Zürich, Accademia di Santa Cecilia Rome en Carnegie Hall New York.

Het Pavel Haas Quartet won vijf Gramophone Awards, een Diapason d'Or en talloze andere prijzen, o.a. voor hun cd-opnames van Sjostakovitsj, Dvořák, Janáček, Smetana, Schubert, Haas en Prokofjev.

Sinds 2022 is het Pavel Haas Quartet Artist-in-Residence bij het Dvořák Prague International Music Festival.

Mark Schumann

Mark Schumann cello

Cellist Mark Schumann maakt met zijn broers Erik en Ken deel uit van het Schumann Quartett, dat – samen met het vierde lid Veit Hertenstein – vorig jaar een overrompelende indruk maakte tijdens hun concert bij de Zeister Muziekdagen. De broers hadden o.a. les van het Alban Berg Quartett, en pianist Menahem Pressler was een belangrijke mentor voor ze.

Mark Schumann was op zevenjarige leeftijd winnaar van het muziekconcours ‘Jugend Musiziert’, waarna er nog vele prijzen volgden. Op zijn elfde debuteerde hij als solist met symfonieorkest in het Celloconcert van Saint-Saëns. Hij volgde lessen en masterclasses bij Heinrich Schiff, Gary Hoffman, Seiji Ozawa, Gidon Kremer en Yuri Bashmet. Inmiddels is Mark Schumann te gast op gerenommeerde podia als het Konzerthaus Berlin, de Tonhalle Düsseldorf en Suntory Hall in Tokio. Hij soleerde met het Filharmonisch Orkest van Warschau, het Brandenburgisches Staatsorchester, MDR Sinfonieorchester Leipzig, Yomiuri Nippon Symphony Orchestra e.a. Mark Schumann geeft masterclasses in München tijdens het Erben Music Festival, aan de Uelzen Sommerakademie en aan diverse universiteiten tijdens concerttournees van het Schumann Quartett.

Toelichting

Antonín Dvořák noemde deze twaalf stukken voor strijkkwartet oorspronkelijk *Ohlas písní*, echo's van liederen. Ze zijn gebaseerd op twaalf delen van een veel eerder gecomponeerde liederencyclus voor zangstem en piano. De teksten vol romantische liefdesgevoelens zijn van de Tsjechische auteur Gustav Pflieger Moravský, die de bundel *Cypřiše* (Cipressen) publiceerde in 1861. Vier jaar later zette Dvořák ze op muziek. De toen 23-jarige slagerszoon had nog geen naam te verliezen. Hij speelde altviool in het theaterorkest en gaf pianoles aan de dochters van een goudsmid in Praag. Op een van de meisjes, Josefina, was hij verliefd, maar zijn liefde werd niet beantwoord. Later zou hij met haar jongere zus trouwen.

Hoe anders was de situatie bijna een kwart-eeuw later, in 1887, toen hij de dierbare liederen uit zijn jonge jaren afstofte en bewerkte voor strijkkwartet. In die tijd was hij al beroemd, vooral dankzij overweldigende successen bij gastoptredens in Engeland. In deze composities voelde Dvořák zich in zijn element met de voor hem zo typerende melodische vondsten en verrassende harmonische wendingen. ‘Denk maar aan een verliefde jongeman: daarover gaan ze’, schreef hij aan zijn uitgever Simrock. In het handschrift noteerde hij bij een van de liederen: ‘Gecomponeerd bij maneschijn om elf uur 's nachts.’ De strijkkwartetten ademen dezelfde romantische geest, als liefdesbrieven zonder woorden.

Franz Schubert componeerde het Strijkkwintet in de late zomer en herfst van 1828, slechts kort voor zijn dood op 19 november van dat jaar. Naar tegenwoordig wordt

aangenomen, leed hij aan syfilis. In augustus voelde hij zich al zo ziek dat de dokter hem aanraade bij zijn broer Ferdinand te gaan wonen. Ondanks zijn slechte gezondheid voltooide hij in zijn laatste dagen het ene na het andere meesterwerk. Het Kwintet behoort tot de hoogtepunten van de kamermuziek. Ongebruikelijk is hierin dat aan de traditionele bezetting van een strijkkwartet niet een tweede altviool maar een tweede cello is toegevoegd. Door deze nadruk op het lage register krijgt de muziek een donkere kleur. Het eerste deel begint mysterieus met een langzame inleiding, zonder de duidelijke contouren van een hoofdthema, eerder als het ware op de tast, voordat de muziek in alle heftigheid losbarst en ruimte maakt voor een sterk contrasterend tweede thema, zingbaar als de mooiste van Schuberts liederen. In het Adagio lijkt de tijd stil te staan met een schijnbaar eindeloos doorstromende melodie die door de middenstemmen wordt gedragen, zachtjes klagend en toch sereen, maar dan slaat de woeste onrust toe in een scherp contrasterende toonsoort. Als de rust van het begin terugkeert, is niets meer wat het leek te zijn. In het vitale Scherzo is er bijna geen wolkje aan de lucht, maar het Trio vormt weer een schrijnend contrast in toonsoort en sfeer. Zelfs de uitbundig dansende Finale heeft een dubbele bodem. Op 2 oktober 1828, zeven weken voor zijn dood, stuurde Schubert het Strijkkwintet samen met enkele andere werken naar de uitgever Heinrich Albert Probst in Leipzig. Hij schreef erbij: ‘Als misschien iets van deze composities u convenieert, laat het me dan alstublieft weten.’ De uitgever was niet geïnteresseerd. De eerste uitvoering vond pas in 1850 plaats.